

Ankesak nr. 280/54.

SAKSØKERENS INNLEGG NR. I under Hovedforhandlingen i ankesaken.MINE H E R R E R D O M M E R E !

I nærv. erstatningssak mot Staten v/ Justisdepartementet er det et viktig forhold, som med held har vært takelagt under den forutgående behandling i Byretten:

Det er den avgjørende forskjell som foreligger mellom dette å være f a n g e under varetekt og det å b l i h o l d t i n n e s p e r - r e t i f e n g s e l s o m p a s i e n t. Det fører for pasienten til en hjelpeløs fortvilelse som ikke kan beskrives på annen måte enn som e t g r u s o m t m a r e r i d t .

Ved den ulovlige overføring fra Bredtveit konsentrasjonsleir til eneselle på Kretsfengslet i Åkebergvn. ble jeg straks syk. Samarbeidsviljen som f a n g e, som det fra min motpart er talt endel om i denne sak, refererer seg ^{således} ~~allest~~ kun til tiden som varetektsfange på Bredtveit.

Jeg skal så tillate meg å trekke opp r a m m e n for den av meg reiste ankesak, idet følgende forhold skal søkes klarlagt gjennom mine opplysninger og vittneprov som refererer seg til samme:

1. Helbredstilstanden f ö r fengslingen.
2. Samarbeidsviljen som f a n g e.
3. De psykiske og fysiske årsaker til sykdommens oppståen.
4. Behandlingen av saksø-keren som pasient i fengselscellen.
5. Etter løslatelsen fra fengslet som hjelpeløs invalid.

1) Helbredstilstanden f ö r fengslingen:

I 1911 ble jeg i U.S.A. operert for blindtarmsbetennelse. Og i 1935 hadde jeg en svulst i øyehulen og ble helbredet gjennom radiumbehandling. Jeg har ellers hatt et par skader - en muskelbrist fordi jeg forløftet meg på en tung sukkersekk, og dertil et stygt fall på ski hvorunder mitt h. kne ble skadet. Men disse ting var jeg forlengst kommet helt over for annen verdenskrig, og ellers har jeg alltid tidligere kunnet glede meg over en meget god helbred. Jeg var da også fullstendig frisk da jeg den 30. mai 1945 ble anholdt og satt i varetektsfengsel på Bredtveit.

2) På Bredtveit led jeg en tid under ^{medicinsk} ~~systematisk sulteforing~~ og herigjennom ble grunnlaget lagt for en beri-beri-lidelse (som bröt ut etter overføringen til Åkebergvn.) Jeg slo meg ellers kraftig ved en anledning da min trebunnsköye på Bredtveit braste sammen. En tid hadde jeg også influensa med høy feber som ingen bröd seg om. Men stort sett var min helse god da jeg ble overført til Åkebergvn. - På Bredtveit hadde jeg mange hverv som "hjelparbeider" m.m. Jeg deltok i utearbeide på forskj. bonde-gårder og småbruk, jeg var "formann" for planlegging av hage på Direktör-

boligen på Bredtveit, jeg deltok i "vedsjau" og var dødtill behjelpelig med å bære lange planker til ombyggingen i kontorboligen også på Bredtveit, - jeg sang solo i kirken ved flere anledninger, og jeg spadde opp steinhard jord utenfor E-brakka og sådde til med forskjellig slags blomsterfrø som jeg selv fikk bestemme, - og jeg var meget lykkelig over det vakkre blomsterflor som (virkelig overraskende i den karrige jord!) ble resultatet av mine anstrengelser.

3) De psykiske og fysiske årsaker til sykdommens oppståen.

I forbindelse med den ulovlige overføring fra Bredtveit til Åkebergvn. fikk jeg et psykisk sjokk som ikke kunne undgå å få følger for mitt rent fysiske befinnende. Jeg hadde jo fått høre at jeg skulle bli løslatt og jeg regnet med å komme hjem til mine innen julen 1945. Den 11. desember 1945 fikk jeg beskjed om å pakke mine saker. Og så viste det seg da jeg kom til fengselsporten og trodde jeg skulle dra hjem, at en politimann, som sto skjult bak en bil, uten videre dro meg inn i bilen og skysset meg til Åkebergvn., hvor jeg etter ca. 1 times ventetid i resepsjonen ble satt inn i en enecelle. Jeg ble helt ute av meg av det sjokk jeg fikk, jeg orket hverken å tenke eller sove eller spise. Fengselslegen oppfattet situasjonen på en for henne typisk måte, hun uttalte at dette var "å etablere sultestreik! 2 dager etterpå - den 13. desbr. pådro jeg meg sterk forkjølelse, fordi jeg under lufting måtte stå i dyp sne med sko på benene, istedenfor - som jeg ba om, å få ta på meg støvler. Etterhvert meldte det seg etter dette ryggmerter, svimmelhet, hjertebesværigheter, sår og blemmer i munnhulen, abcess ved en tann, og mørke flekker oppover ben og lår. Jeg ble nektet å gå til min egen tannlege eller til den tannlege som behandlet de mannlige fanger i kretsfengslet. Fengselslegen avslo også mine bønner om medisin og hjelp og beskyldte meg direkte for å simulere . -

6. juni 1946 fikk omsider saksøkerskens sønn, Kjell Hansson, lov til å se meg. Han ble forskrekket over mitt utseende som ikke stemte med de uttalelser han nettopp hadde fått fra politihold, om at saksøkersken var frisk og kjekk, uttalelser som bl.a. bygget på en telefonkonferanse mellom vedk. politifullm. (Sverre Hartmann) og fengselslegen dr. Rasmussen, mens Kjell Hansson varhoss politifullmektigen. 7. juni undersøkte så dr. Rasmussen igjen saksøkersken og ga en rapport herom til politifullmektigen.

I rapporten nevnte fengselslegen at saksøkersken klaget over rheumatismelignende smerter, og at legen hadde inntrykk av at saksøkersken aggraverte adskillig, men for sikkerhets skyld skulle få tatt et par röntgenbilleder, og at legen ikke fant det nødvendig at jeg på det daværende tidspunkt ble

lagt inn på sykehus. Først 8. juli ble røntgenbilleder tatt. (Ved forsømmelighet fra fengselslegens side var det ikke ordnet tidligere). Først 27. juli kom resultatet! I en fremlagt ekstrakt av medisinske opplysninger om saksøkersken fra fengselslegen - en ekstrakt som det forøvrig er feil i - heter det under 27. juli: "Påvist forkalkning i h. skulderledd og spondylose i lendhvirvelsøylen". Men dr. Rasmussen ignorerte stadig min sykdom.

4) Behandlingen av saksøkersken som pasient i fengselscellen. I "utdraget" er der vedlagt 15 brev fra meg til min forsvarer lagm.r. sakf. Skjerve Nielsen, - i hvilke med ganske stor nøyaktighet omtales fengselslegens "varetagelse" av sin pasient. Brevene refereres. Fengselslegens intriger avsløres gjennom brevene.

5) Etter løslatelsen fra fengslet som hjelpeløs invalid. Løslatelsesordren 3 uker forsinket!! Dertil "daglig meldingsplikt og (gjennom pastor Dalen:) forbud mot å ta opphold i Oslo eller "i nærheten av svenskegrensen"! Av lege tilkallt samme dag som løslatelsen ble effektivert - den 21. desbr. 46 lagt inn i sykehus til-trengende "øyeblikkelig hjelp".

Konfr. videre vittneprov fra min sønn Halvor, samt sykehus og kuropphold fremover i Arene.

To sakkyndige er oppnevnt i ankesaken, og begge kommer i sin konklusjon til det positive resultat for saksøkeren, at hennes sykdom og den derav følgende invaliditet skyldes varetektsfengslingen. Dermed skulde jo saken være klar og liketil, og dermed skulle også være bevist at fengselslegens diagnose var feilagtig og undlatelse av å sende pasienten til sykehus på et tidlig tidspunkt, ble meget skjebnesvanger.

I denne min sak mot fengselsstyret er det først og fremst fengselslegen jeg retter min anklage mot for den foran nevnte undlatelse av å sende meg til behandling på sykehus så snart hun gjennom røntgenbildene fikk visshet for litt av min sykdom. Og til denne anklage føyer jeg min tidligere anklage mot fengselslegen for et liknende forhold mot en syk fange som p.gr.a. bl.a. feilagtig stillet diagnose og egenmektig handlemåte av fengselslegen døde på veien fra fengslet til sykehuset.

Det er en kjent sak at der innen legeverdenen hersker en ofte overdreven loyalitet overfor kolleger, og jeg skulle anta at det i en tid det her handler seg om ikke har fallt særlig vanskelig for fengselslegen å få stillet meg i det uheldigst mulige lys overallt hvor hun har hatt sin virksomhet både på de forskj. sykehus og blant legekolleger ellers. *Og har fått uttalt om meg i*

Men dette å støtte opp om en lege som samvittighetsløst går så langt i sin svikt når det gjelder pasienters og medmenneskers velferd, helse og l i v , det burde vel være utenkelig?